

ION BĂIEȘU

Vinovatul

PERSONAJELE

EA — 35 de ani

EL — 39 de ani

Acțiunea se petrece în zilele noastre.

Locuința Ei — o încăpere mobilată modern, dar modest, cu un pat pentru o persoană, aparat de radio, o masă cu patru scaune etc. La ridicarea cortinei, Ea stă încremenită în mijlocul camerei, ascultând foarte încordată. Nu se aude niciun zgomot. Se apropie încet, în vârful picioarelor, de noptieră, ridică receptorul telefonului, formează un număr, ascultă, apoi închide, fără să vorbească. Continuă să se plimbe îndelung prin cameră, îngândurată. Pe noptieră se află portretul unui tânăr cu o figura de adolescent. Ea îl privește o clipă, apoi îl întoarce cu spatele. La un moment dat se aude soneria de la intrare: un sunet scurt, gest nedecis al unui om care a apăsât pe buton, parcă împotriva propriei sale voințe. Ea receptează cu aceeași maximă încordare semnalul, dar nu deschide; așteaptă. Se sună a doua oară, de data aceasta cu mai multă decizie. Ea se duce la ușă și deschide. Intră El — 39 de ani, părul aproape alb, chipul împietrit. Rămân câteva clipe în picioare, față în față, în mijlocul camerei, privindu-se îndelung, fiecare încercând să obțină de la celălalt prima reacție. Apoi încearcă să-și zâmbească, vag ironic, dar nu reușesc. Sunt prea

crispați...

EA (*încet*): Ai venit?

EL (*sumbru*): Da.

EA: Te-a urmărit cineva?

EL: De ce mă întrebi?

EA: Vroiam să știu dacă te-a văzut cineva intrând aici.

EL: Nu m-a văzut nimeni.

EA: De altfel, la ora asta nici nu avea cine.

EL (*cercetează precaut, din priviri, încăperea*): Ești singură?

EA: Bineînțeles.

EL: Pot să scot haina? E foarte cald.

EA: Te rog.

EL (*își câștigă parcă o anumită siguranță în glas și Ut mișcări*): Ești puțin intimidată, nu-i așa? (*O cuprinde de umeri. Ea nu se opune.*) Nu te așteptai să vin.

EA: Ba da. Știam că ai să vii.

EL: Dumneata ai sunat la telefon și ai închis?

EA (*se gândește, oarecum absentă*): Da, cred că eu.

EL (*privind-o lung*): Poate că ar fi fost mai bine să nu fi venit astă-seară. Poate că ar fi fost mai bine să fi venit mâine seară.

EA: Mâine seară ar fi fost prea târziu.

EL: De ce?

EA: În seara asta am nevoie de dumneata.

EL (*zâmbindu-i*): De aceea am și venit. Ai, într-adevăr, nevoie de mine?

EA: Trebuia să ne vedem în seara asta neapărat.

EL: Am venit exact la trei și un sfert, așa cum mi-ai cerut. N-ai să uiți, sper, niciodată că am venit în viața dumitale exact atunci când mi-ai cerut, fără să întârzii nicio clipă.

EA: N-am să uit. (*El se așază pe pat.*) Cum ai reușit să pleci?

EL (*își amintește fără plăcere*): Am spus că merg să mă

plimb... Că mă doare capul...

EA: Și?

EL: Evident, m-au privit toți cu suspiciune. Ea m-a privit chiar cu spaimă. A vrut să vină cu mine. A insistat. Eu am bruscato.

EA: Nu trebuia.

EL: Era deja trei și paisprezece minute, nu mai aveam timp să-i explic. Trebuia să plec chiar în clipa aceea. Toți au rămas încremeniți.

EA: De ce?

EL Pentru că am plecat. Nu crezi că e oarecum ciudat să-ți părăsești soția în noaptea nunții, lăsând-o fără explicații, în rochie albă și cu musafirii în casă?

EA: Într-adevăr.

EL: Am vrut să mă țin de cuvânt. Crezi că și-au dat seama că vin aici?

EA: De ce mă întrebi pe mine? Eu am plecat înaintea dumatiale.

EL: Te întreb pentru că dumneata ai putut să-ți dai seama, atunci când mi-ai șoptit să vin aici, dacă ne-a observat cineva.

EA: Chiar dacă au observat că ți-am șoptit ceva, nimeni n-a înțeles despre ce-i vorba.

EL: Dar crezi că ar fi putut bănuși că suntem înțeleși dinainte?

EA: Nu.

EL (*frământat*): Totuși, există un amănunt care i-ar fi putut pune pe gânduri: privirea dumatiale.

EA: Privirea mea?!

EL: Mă priveai tot timpul cu atâta disperare sau încredere, cu atâta ură sau dragoste, nu-mi dau seama exact, încât era limpede că ai venit anume pentru mine și nu pentru ca să te plângi că facem prea mult zgomot și că nu te poți odihni. Te-ai apropiat de mine ca o somnambulă și mi-ai șoptit: „Te aștept la ora trei și cincisprezece minute. Am să-ți comunic ceva

important. Etajul doi, apartamentul 15.” Ai glumit?

EA: Nu. Nu cred c-am glumit.

EL: Dar eu nu sunt ridicol? Nu sunt beat?

EA: Nu.

EL: Atunci pentru ce-am venit?

EA: Pentru că te-am chemat.

EL: Ea a simțit ceva... A vrut să vină după mine... Era speriată. Parcă presimțea un pericol. Interesant e că totuși o iubesc, că-i sunt extrem de recunoscător și că totuși am plecat. E posibil să mă fi îndrăgostit de dumneata fulgerător? Ar fi absurd. Și totuși am venit. *(Cu o veselie stranie.)* Da, am venit.

EA: Știam că ai să vii.

EL: Dar de ce am venit? Ar trebui să plec chiar în clipa asta.

EA: Acum nu mai poți să pleci.

EL *(face câțiva pași spre ușă, apoi se întoarce și întreabă cu un glas stins)*: De ce m-ai chemat?

EA: Nu te grăbi să mă întrebi. Am să-ți spun. Stai jos.

EL *(se așază, învins)*: Știai că sunt un om slab?

EA: Nu ești un om slab. Ești curajos. Dacă erai slab, nu veneai.

EL: Sunt slab. Am venit din timiditate și lașitate. Dacă eram curajos îți spuneam: „Pleacă! Nu te cunosc! Ce vrei? Lasă-mă-n pace!” Sau poate c-am venit dintr-o curiozitate bolnăvicioasă. Ca să aflu de ce m-ai chemat. Ai, într-adevăr, să-mi spui ceva lin portant?

EA: Da, ceva important.

EL: Ești îndrăgostită de mine?

EA *(ezitând)*: Nu. Vroiam doar să stăm de vorbă... Eram hotărâtă dinainte să te răpesc. Adică să te chem aici. A mers mai simplu decât mă așteptam. Ai cedat ușor. Ce se întâmplă cu dumneata?

EL *(perplex)*: Nu știu. Am venit pentru că m-ai chemat. Mai bine zis, pentru că m-ai chemat într-un anumit fel. Am avut sentimentul că dacă nu vin, ți se întâmplă o

nenorocire, că trebuie neapărat să vin. M-ai chemat cu atâta disperare și gravitate... De fapt...

EA: Spune.

EL: De fapt, ca să fiu sincer... (*Ezită.*) Cred că aş fi plecat oricum de-acasă. În noaptea asta trebuia să plec. Să mă duc aiurea. E o noapte dificilă... cumva absurdă... dacă nu chiar stupidă, pentru mine. Mi-ai făcut un bine că m-ai chemat. Îți voi rămâne recunoscător. (*Extrem de surescit.*) Dă-mi ceva să beau.

EA: Nu trebuie să bei nimic.

EL: Am o neliniște pe care nu mi-o pot stăpâni. Să ieșim la aer, să ne plimbăm. (*Renunță singur, speriat de idee.*) Nu, rămânem aici. Să stăm de vorbă.

EA: Pentru asta te-am și chemat.

EL (*Îi sărută mâinile*): Vrei să-ți spun un secret?

EA: Spune-mi.

EL (*emoționat*): Măine am să fiu fericit.

EA: Măine?

EL: Da. Nu pot să-ți spun de ce, dar mâine am să fiu fericit. Dacă noaptea asta va trece cu bine... și repede... Cât e ceasul?

EA: Trei și jumătate.

EL (*îngrozit*): Până dimineață mai e o veșnicie. Îmi dai voie să te sărut?

EA (*în panică*): Nu, nu...

EL: Dacă ai putea să mă liniștești puțin, să-mi dai un pic de fericire... Măine voi fi și eu fericit, și-ți voi înapoia totul. Cum te cheamă?

EA: N-are importanță. Liniștește-te.

EL: Aș vrea să fiu vesel. (*Misterios.*) N-am mai râs de mult. (*În șoaptă.*) Eu n-am avut voie să râd până acum. De mâine o să am voie, dar nu știu dacă o să mai pot. Va trebui să învăț totul de la început. E plăcut să râzi, nu? (*Pauză.*) Nu cumva am reușit să te sperii?

EA: Nu, nu ai reușit. Dar, oricum, liniștește-te. De ce te chinui?

EL: Dar nu mă chinui. Acum mă simt bine. (*O sărută pe neașteptate.*) Ce ochi negri poți să ai, Dumnezeuule! Parcă sunt două picături de doliu.

EA (*crispată*): Te rog să nu mă mai săruți.

EL: De ce?

EA: Nu pentru asta te-am chemat.

EL (*tandru*): Dar pentru ce m-ai chemat?

EA: Ca să stăm de vorbă.

EL: Nu ești îndrăgostită de mine?

EA: Nu.

EL: Ai o privire care îmi inspiră o încredere enormă. Și mă simt bine lângă dumneata, îmi dai un sentiment de liniște și siguranță. (*Pauză.*) Poate c-ar fi timpul să-ți fac o mărturisire, dar din păcate nu pot. (*Regretă că nu-i poate spune.*) Îmi pare rău... Spune-mi, în seara asta m-ai văzut prima oară?

EA: Nu. Te cunosc mai de mult.

EL: Povestește-mi ceva despre dumneata. Din păcate, eu nu pot să-ți spun nimic despre mine. (*Trist.*) Ne vom despărți și nu vei ști absolut nimic despre mine.

EA: Dar nu trebuie să-mi spui nimic. (*Solemn.*) Știi totul.

EL (*tresărind*): Ce știi?

EA: Totul. În afară de un amănunt. Pentru amănuntul acela te-am chemat. (*Se ridică și se plimbă prin cameră. El o urmărește buimac*). Nu ți se pare ciudat că nu m-ai întrebat până acum cine sunt?

EL (*uimit*): Nu te-am întrebat?

EA: Nu. Și dacă mă vei întreba cine sunt, am să-ți spun tot ce știi despre dumneata. Hai, întreabă-mă cine sunt.

EL (*o privește încrămențit*): De ce să te întreb?

EA: Pentru ca să știi cine sunt. Trebuie să știi cine e femeia care a avut curajul să te răpească în noaptea nunții și să te aducă în casa ei. E firesc. Întreabă-mă cine sunt! (*Ea se îndreaptă spre noptieră și întoarce portretul cu fața spre El. El îl vede și încrămențește o clipă, cu ochii măriți de groază.*) De ce nu vrei să mă

întrebi?

EL: Dacă vrei neapărat... te întreb mâine.

EA: Nu, trebuie să mă întrebi acum. Hai, întreabă-mă!

EL (*vrea să câștige timp*): Sunt foarte obosit... Lasă-mă să mă odihnesc...

EA (*necruțătoare*): Întreabă-mă!

(El se ridică brusc și se plimbă câteva clipe, cuprins de o stare paroxistică de spaimă, lașitate, curiozitate și speranță. Se chinuie să-și ferească privirea de portretul de pe noptieră, dar nu reușește. Ea îi urmărește chinul, fără să-l ajute cu nimic. În sfârșit, se decide.)

EL: Atunci... cine ești?

EA: Stai jos. (*El se așază.*) Deci, cine sunt? Nu bănuiești?

EL: Nu.

EA: Ba da, știi cine sunt. Dar nu vrei să recunoști.

EL: Nu știu.

EA: Sunt umbra aceea de care te-ai chinuit douăzeci de ani să te ascunzi! Sunt omul acela cu care nu ar fi trebuit să te întâlnești în noaptea asta, de care ar fi trebuit să te ferești ca de moarte. Dar dumneata — ca să vezi ce ciudat ești — în loc să te ferești, ai venit singur la mine. De ce-ai venit?

EL (*intimidat*): Dar m-ai chemat!

EA: Dar ai fi putut să fugi. Din păcate, nu ai bănuț nimic. De altfel, mi-am jucat atât de magistral rolul, încât n-aveai cum să ghicești. Cu o singură privire v-am încremenit pe toți: pe dumneata, mireasa, rudele, prietenii... Ați uitat că sunteți la o nuntă, parcă vă prinsesem săvârșind o faptă urâtă. Apoi m-am apropiat de dumneata, ți-am poruncit să vii aici și, în clipa aceea, știam că ai să vii. Ți-era o frică supraomenească de mine. (*Pauză.*) Așadar, ai căzut în capcană într-un mod cu totul și cu totul stupid. Deși, de fapt, nu aveai, oricum, nicio scăpare. Trebuie să te anunț chiar acum

— și nu fac asta cu bucurie — că în următoarele ore ți se va întâmplă o mare nenorocire. Îmi pare rău pentru dumneata, dar așa va fi. Ți se va întâmplă o mare nenorocire.

EL (*brusc, solemn*): Doamnă, cred că mă confundați!

EA (*aspru*): Stai jos! Nu te confund. (*la portretul de pe noptieră și i-l pune în față.*) Îl cunoști?

EL (*răspunde imediat*): Nu.

EA: De ce te grăbești? Uită-te mai atent.

EL: Nu-l cunosc.

EA (*pune portretul la loc*): Îl cunoști.

EL (*calm*): Cine e?

EA (*cu o gravitate amenințătoare*): Să-ți vorbesc eu despre el, dumitale, care l-ai cunoscut atât de bine? Dumitale, care ai fost atât de apropiat de el și după moarte, căci nu mă îndoiesc că, în ultimii douăzeci de ani, de când el este mort, nu v-ați despărțit nicio clipă, că în fiecare zi ați călătorit împreună și în fiecare noapte ați visat împreună...

EL (*palid, deschide gura, dar nu poate scoate niciun sunet; a răgușit*): Vă rog să...

EA (*continuându-și ideea*): Ce interesante trebuie să fie legăturile dintre un asasin și victima sa, după ce s-a comis crima! Spune-mi, dumneata, ca asasin, ți-ai mai putut urî victima și după moarte? Sau v-ați împrietenit?

EL (*aparent calm; i-a revenit glasul*): Dumneata halucinezi. Despre cine vorbești?

EA (*arată spre portret*): Despre el.

EL: Cine e el?

EA (*sec*): Cel pe care eu, acum douăzeci de ani, îl iubeam. Cel pe care dumneata, acum douăzeci de ani, l-ai ucis. Mai ții minte cum îl chema?

EL: Pe cine?

EA (*cu același glas scăzut surd*): Pe el. Avea șaptesprezece ani atunci. Iar dumneata... nouăsprezece.

EL (*flegmatic și stăpân pe el*): N-ar fi exclus să-l fi ucis, dar am uitat. Pur și simplu am uitat.

EA: Într-adevăr?

EL (*degajat*): Atât de mulți am pe conștiință, încât nici nu e de mirare că mi-a obosit memoria.

EA (*crispându-se*): Te invit să nu glumești cu mine.

EL: Dar dumneata ai început cu glumele.

EA: Știi bine că eu nu glumesc. (*Pauză.*) Nu ai mai omorât pe nimeni. Numai pe el l-ai omorât. (*Pauză.*) Să-ți spun și când l-ai omorât. În noaptea de 17 spre 18 august, acum exact douăzeci de ani. Eu și el eram pe-atunci brigadieri voluntari pe un șantier național. Eram elevi, ne iubeam și plecasem acolo fără știrea părinților, care ne persecutau. Dumneata și cu el v-ați întâlnit pe șantier întâmplător. Vă cunoșteți. Erați din același sat. Și dumneata veniseși pe șantier ca să te ascunzi, dar din alte motive. Într-o seară ați stat de vorbă în spatele barăcii cantinei. V-am urmărit. A doua zi el a fost găsit mort într-o prăpastie. S-a crezut că a fost un accident. Numai eu știam că dumneata l-ai omorât. Dar ai dispărut în aceeași noapte, iar eu nu aveam niciun fel de dovezi concrete. Poate tocmai faptul că nu aveam dovezi m-a durut atunci cel mai mult și am jurat să te găsesc și să te pedepsesc. Am pornit în căutarea dumitale, și căutarea aceasta a durat cincisprezece ani. Acum cinci ani te-am descoperit. Ți-ai dat seama că ai fost descoperit? (*El tace.*) Te-am oprit pe stradă și te-am întrebat cât este censul, M-am uitat atât de lung în ochii dumitale, încât au început să-ți tremure mâinile. Ai sărit într-un tramvai și ai dispărut. Din clipa aceea nu mai aveai scăpare. Am rămas în preajma dumitale și te-am vegheat pas cu pas cinci ani de zile.

EL (*cu un ultim, efort de a para*): Povestea e mișcătoare. Dar ce legătură are cu mine? (*Râde amuzat.*)

EA (*îl lovește brusc cu palma peste față*): Taci! Cum îndrăznești să râzi în fața mea? Spuneai c-ai uitat să

râzi!

EL (*își acoperă fața cu mâinile, apoi o privește înspăimântat și umil*): Iertați-mă... Nu mi-am dat seama că vă jignesc.

(*Plânge îndelung, cu fața acoperită de gulerul hainei. Ea așteaptă să se liniștească.*)

EA: Acum te simți mai bine?

EL (*supus și umil*): Da, mă simt mai bine. Aveți cumva puțină cafea?

EA (*îi aduce din bucătărie o ceașcă de cafea gata pregătită*): Poftim!

EL: Mulțumesc. (*Bea.*)

EA (*calmă*): În sfârșit, acum știi cine sunt și pentru ce te-am chemat. Să începem discuția.

EL (*încă uimit*): Despre ce să discutăm?

EA: Povestește-mi cum l-ai omorât.

EL (*se uită o clipă spre fotografie*): Nu l-am omorât eu.

EA: Ba da.

EL (*în șoaptă, precipitat*): Să vă spun cum a fost: ne-am luat la bătaie și, în timpul încăierării, el a căzut în prăpastie. N-am știut c-a murit. L-am căutat toată noaptea... Dacă-l găseam... Pe urmă am fugit, evident...

EA: Căzuse într-o grotă, de aceea nu l-ai găsit. L-am descoperit eu în zori... Avea capul sfărâmat. A mai trăit cinci minute în brațele mele.

EL (*tot timpul vorbește în șoaptă*): V-a spus ceva?

EA: Da, dar eram atât de speriată, încât nu-l auzeam. La un moment dat și-a dat seama că nu-l ascult și a tăcut. Mă privea și zâmbea. La sfârșit mi-a spus: „Nu te speria, n-am să mor.” Și, imediat, a murit.

EL: Am copilărit împreună, știați?

EA: Da, știam. Ce-ați vorbit atunci?

EL: Când?

EA: Atunci când l-ai aruncat în prăpastie.

EL: Dar nu l-am aruncat eu în prăpastie! A căzut el, în timp ce ne băteam. Tot atât de bine puteam să cad și eu... Nu aveam de gând să-l omor. Nici prin cap nu-mi trecea. Ne-am luat la bătaie dintr-o ambiție puștească. De fapt, el a dat primul în mine... Pe urmă, când l-am lovit eu, s-a împiedicat și-a cazul în prăpastie... A fost ceva groaznic de stupid...

(Se aude un zgomot oarecare de afară. El tresare, cuprins de o panică cumplită.)

EA: Nu te speria. A urcat cineva pe scări. Ce vroiai să mai spui?

EL: Nimic. Adică vroiam să vă întreb totuși ceva. De ce m-ați chemat aici?

EA: De ce? *(Se gândește.)* Ca să vorbim despre el... Și ca să știi că eu cunosc adevărul. Și că am fost tot timpul pe urmele dumitale. Vroiam, înainte de a fi arestat, să stăm de vorbă între patru ochi... Dealtfel, bănuiai ceva de aseară, nu-i așa? La petrecere erai cam agitat. Presimțeau că sunt pe urmele dumitale?

EL: Nu, nu am bănuie nimic.

EA: Știai că azi se împlinesc douăzeci de ani de când ai săvârșit crima?

EL: Știam...

EA: De aceea ai și amânat nunta atâta vreme.. Ai făcut-o acum, pentru că te credeai în siguranță... Eliberat de o povară. Spune-mi, aveai de gând să-ți dezvălui public adevărata identitate? Adică să-i spui, cel puțin soției, că până acum te-ai ascuns sub un nume fals și că ai săvârșit o crimă?

EL: Nu, nu i-aș fi spus niciodată nimic.

EA *(pauză)*: Te-am chemat, deci, ca să te anunț că știu toate acestea și că la ora cinci și un sfert vei fi predat celor care trebuie să te ducă acolo unde îți vei ispăși

pedeapsa. Știi ce condamnare ai?

EL: Nu.

EA: Douăzeci de ani muncă silnică. Am asistat la proces. Ca martor, bineînțeles. Tot timpul cât am vorbit m-am uitat spre boxa în care ar fi trebuit să te afli, dar în care nu te aflai. *(Pauză.)* Deci, peste o oră te voi denunța. În această privință nu trebuie să ai nicio îndoială. Sper că vei recunoaște și în fața justiției adevărul, așa cum ai recunoscut față de mine.

EL *(speriat)*: Da, bineînțeles că voi recunoaște. *(Se gândește îndelung, paralizat.)* Atunci, peste o oră mă veți denunța, da?

EA: Mai exact, peste o oră și un sfert.

EL *(se ridică și se plimbă prin cameră; o nesfârșită oboseală s-a așternut pe chipul lui)*: Îmi dați voie să mă odihnesc puțin? Adică să mă întind pe pat?

EA: Desigur. *(Pune o pătură pe pat.)* Întinde-te! *(El se întinde pe pat.)* Te simți rău?

EL: Puțin. Alcoolul îmi dă întotdeauna dureri de cap. *(Închide ochii.)* Pot să închid ochii?

EA: Da. O să sting lumina mare. Las numai veioza. *(Ceea ce și face imediat. Apoi se așază pe un scaun, alături de el. El continuă să stea cu ochii închiși.)*

EL *(tresare)*: A sunat cineva?

EA: Nu. De cine te temi?

EL: Nu mă tem de nimeni. Dar mi s-a părut că a sunat cineva. *(Pauză.)* La ce oră ați spus că...?

EA: La cinci și un sfert. Atunci voi da un telefon. Și probabil că ei vor veni aproximativ la cinci și jumătate. Adică, fie puțin mai devreme, fie puțin mai târziu.

EL *(rămânând mai departe culcat)*: Dacă o să vreau să fug... te vei opune?

EA: N-ai să poți fugi, nu te mai gândi la asta.

EL: De ce să nu pot fugi?

EA: Nu știu exact de ce, dar n-ai să poți fugi. Unde să fugi?

EL: Nu contează unde. Contează să fug.

EA: Dar nu poți. Ar fi stupid să-ți închipui că, după ce te-am căutat douăzeci de ani, te voi lăsa să-mi scapi din mână tocmai acum. Chiar dacă fugi, te găsesc. Chiar dacă intri în pământ, și tot te găsesc. Te supraveghez de cinci ani, zi de zi, îți cunosc fiecare gest. Dacă ai avea o mie de ascunzători, aș ghici exact pe aceea în care te-ai ascunde, atât de bine te știu... Dovadă că te cunosc foarte bine este precizia cu care te-am intimidat și te-am adus aici.

EL: Trebuie neapărat să te răzbuni pe mine?

EA: Să nu complicăm prea mult lucrurile. Nu e vorba de nicio răzbunare. Dumneata trebuie să plătești o crimă, o viață de om pe care ai curmat-o cu premeditare. *(Spune ultimul cuvânt cu o intonație precială.)* Crima dumitale nu a fost un accident.

EL: A fost un accident.

EA: Pot să-ți dovedesc că nu a fost accident. Dar nu asta are importanță acum. Important este că dumneata ai luat viața unui om de 17 ani. Omul acela era omul pe care îl iubeam eu, iar dumneata l-ai omorât. A sosit timpul să plătești. După douăzeci de ani. Într-un fel, ești avantajat.

EL: De ce?

EA: În sensul că ai avut liberi anii cei mai frumoși din viață.

EL *(se ridică din pat, își aprinde o țigară și începe să se plimbe agitat)*: Nu ăștia au fost anii mei cei mai frumoși, dar n-are importanță. Important e că lotul s-a sfârșit exact în noaptea în care credeam că nu se va mai întâmplă nimic. De toate nopțile m-am temut, în afară de asta. Am suspectat mii de oameni, bănuindu-i că mă urmăresc. Dumneata ești singura pe care nu am bănuț-o. Mă urmăreai deci de cinci ani, mă supravegheai pas cu pas, fără ca eu să-mi dau seama. Deși, probabil, te-am văzut de atâtea ori prin preajma

mea. Cum m-ai descoperit?

EA: Groaznic de greu. Cincisprezece ani am bâjbâit peste tot, am cotrobăit prin toate ungherele, n-a fost trecător pe care să nu-l fi răscolit cu privirea. Cu alte cuvinte, mi-am fărâmițat cincisprezece ani din viață în căutarea dumitale.

EL: Erai convinsă c-o să mă găsești?

EA: La început nu. Prin '52 m-am dus în satul dumitale, ca să-ți dau de urmă, și am aflat că ești fugit în străinătate. Atunci îmi pierdusem orice nădejde. Dar peste câțiva ani m-am întors din nou în sat. Am locuit chiar la părinții dumitale.

EL: Dumneata ai fost învățătoarea aceea?

EA: Da. Cu mama dumitale m-am înțelea foarte bine. Te iubea mult, suferea că ești departe de ea. Nu știa că ai săvârșit o crimă. Dar chiar dacă ar fi știut, probabil că tot la fel te-ar fi iubit. Și mamele eroilor, și mamele criminalilor iubesc la fel. De la ea am aflat că, de fapt, nu ești fugit din țară, că te ascunzi undeva, ea nu știa unde, sub nume fals. Odată, într-o noapte, te-ai întâlnit în pădure cu tatăl dumitale. Am încercat să vă urmăresc, dar am sosit prea târziu. Am crezut c-o să mai revii, dar n-ai mai revenit.

EL: Venisem ca să-i dau o scrisoare cu ștampilă și timbre din străinătate, pe care s-o arate în sat ca fiind din partea mea, și să conving astfel pe toată lumea că sunt dispărut din țară.

EA: Scrisoarea e la mine. (*O scoate dintr-un sertar.*) Asta e?

EL (*cercetând-o*): Da.

EA (*îngrijorată*): Ți-e rău?

EL: Nu, nu mi-e rău.

EA: Vrei să-ți mai dau o cafea?

EL: Da.

EA: Îți aduc imediat. Poți să mai stai întins, dacă vrei.

(Ea iese. El se plimbă în continuare prin încăpere. Nu există nicio îndoială că se gândește să fugă. Se duce până la ușă, o deschide cu precauției se uită afară, adică în holul blocului, dar se întoarce, închizând ușa și răsucind cheia de două ori. Continuă să se plimbe prin cameră. Se oprește lângă noptieră, ia portretul celui ucis și-l privește îndelung. Se aude soneria de la intrare. Încremenește cu portretul în mână. Ea intră în cameră și ascultă, nemișcată. El o privește, înspăimântat, cerându-i parcă ajutorul. Ea îi face semn să treacă alături. După ce el a trecut în încăperea cealaltă, ea se apropie de ușă.)

EA: Cine e? *(Nu i se răspunde. Deschide. Apoi discută cu cineva care nu se vede.)* Bună seara. Soțul dumneavoastră? *(Ezită.)* Da, e aici. Asta e tot ce pot să vă spun. Bună seara. *(Închide. Peste o clipă se aud pașii cuiva care se îndepărtează, urcând scările blocului. Apoi Ea strigă spre El, care e ascuns alături.)* Poți să vii.

EL *(intră, călcând cu precauție)*: A plecat?

EA: Da.

EL: La un moment dat m-am gândit să ies și să vorbesc cu ea, să-i explic.

EA: Nu trebuie să-i dai nicio explicație. *(Cu o stranie gelozie.)* Trebuie să ai această mândrie.

EL: Totuși, trebuie să mă explic cumva în fața ei.

EA: De ce trebuie neapărat să te explici? Poți foarte bine să dispari definitiv din viața ei, fără să-i spui nimic. Dacă-i spui, n-o să înțeleagă nimic și-o să ne urască pe amândoi. E o biată femeie mărginită. S-ar speria cumplit când ar auzi despre ca este vorba și ne-ar face o scenă penibilă.

EL: Scuză-mă, dar nu-ți permit s-o jignești.

EA: O iubești?

EL: Nu are importanță. E o femeie care m-a ocrotit cinci ani de zile și căreia îi sunt dator cel puțin cu o

explicație. Indiferent ce se va întâmpla cu mine, ea va trebui să știe adevărul. Înainte de a pleca acolo, trebuie să trec pe la ea.

EA: În noaptea asta nu trebuie s-o vezi.

EL: De ce?

EA (*violent*): Pentru că nu vreau eu s-o vezi în noaptea asta!

EL: Într-adevăr, poate că e mai bine să nu-i spun nimic.

EA: Dacă nu aș fi reușit să pun mâna pe dumneata, crezi c-ai fi fost fericit cu ea?

EL: Aș fi fost.

EA: Ți doreai mult să ai un cămin, o fericire casnică, liniștită?

EL: Firește.

EA (*pauză*): Să-ți spun un secret. Dacă nu ai fi vrut atât de mult să fii fericit, dacă nu te-ai fi luptat cu atâta disperare și umilință pentru mica și modesta dumitale fericire, și dacă nu te-ai fi apropiat atât de mult de această fericire, poate că nu m-aș fi decis să te pedepsesc. Poate că te-aș fi iertat. Cinci ani te-am urmărit în fiecare zi, îți cunoșteam fiecare mișcare, te vedeam muncind din greu, umilit, chinuit de spaime, chinuit de femeia aceasta care te teroriza, știindu-te slab; am aflat apoi că ești foarte bun în meseria dumitale și că te porți ireproșabil cu toată lumea și, într-un fel, mă bucuram că ești un om bun și-mi făcea plăcere să constat că te urăsc din ce în ce mai puțin, eram din ce în ce mai convinsă că te voi ierta fără să ți-o spun niciodată. Aveam de gând să dispar din orașul acesta, fără să ne fi cunoscut și să te las în pace, adică să-ți trăiești viața netulburat. Și asta pentru că te vedeam nefericit și împovărat, știam că încă o nenorocire pe cap te-ar distruge definitiv. Din păcate, însă, de la o vreme, dumneata ai început să te ocupi, în modul cel mai serios și pre meditat, de fericirea dumitale. Ai început să ridici fruntea sus și să te

comporți normal. Te-ai apropiat de o femeie cu gândul să formezi o familie; la serviciu făceai o carieră frumoasă, erai avansat, premiat, te-am văzut uneori pe stradă zâmbind. Ne întâlneam întâmplător, eu mă uitam lung în ochii dumnitale și dumneata, zâmbeai. Deși știai bine că porți în spinare o crimă, aveai curajul să zâmbești și să te lupți pentru fericire. Și cu cât se apropia mai mult termenul la care urma să fii absolvit de vinovăția crimei, adică ziua în care urma să ți se prescrie acea condamnare la muncă silnică dată în contumacie, adică ziua în care puteai să trăiești printre oameni ca un om întrutotul normal și cu drepturi depline, cu atât ridikai din ce în ce mai sus fruntea, cu atât sperai mai mult în fericirea personală, te simțeai tot mai îndreptățit la viitoarea dumitale fericire. Ai avut chiar tupeul — și asta te-a pierdut definitiv în ochii mei — să te căsătorești și să sărbătorești acest eveniment, chiar în ultimele clipe în care mai puteai fi pedepsit, ca o sfidare la adresa mea.

EL: N-am știut niciodată de existența dumnitale.

EA: Trebuia să-ți imaginezi că exist. Că există cineva care are obligația să pedepsească acea supremă nedreptate care s-a făcut unui om de 17 ani. Un om frumos, tânăr, îndrăgostit, generos, loial... De fapt, l-ai cunoscut foarte bine, știi cum era. Cum ai putut să-i sfidezi amintirea și să petreci în ultima zi, în ultima noapte, în ultimele ceasuri în care mânia lui te mai putea ajunge?

EL (*copleșit*): Nu m-am gândit la asta.

EA: Minți. Doar dumneata singur ai recunoscut că ai considerat această zi de o importanță deosebită, ziua eliberării de o mare povară. Ești un mare nerușinat. Pentru că ai îndrăznit să chefuiești cu nesimțire în seara aceasta, de bucurie că te vei elibera de obsesia lui, pentru asta nu te iert!

EL: Amintirea lui am păstrat-o întotdeauna curată.

EA: Acum nimic nu mai are importanță. Peste o oră vei fi

predat celor care vor trebui să te pedepsească. Nu trebuie să te îndoiești nicio clipă de ceea ce-ți spun și nu te gândești nici măcar o clipă că aș putea să te iert. Nu-ți face nicio iluzie.

EL: Dar nu-mi fac nicio iluzie. Te întreb doar atât: de ce m-ai lăsat să ajung până aici? De ce nu m-ai denunțat acum cinci ani, când m-ai descoperit?

EA: Dar tocmai asta am încercat să-ți explic. Că atâta vreme cât erai nefericit, nu consideram absolut necesar să mai primești o pedeapsă în plus; adică în acele clipe plăteai cu propria dumitale nefericire crima comisă. Numai în momentul în care am văzut că vrei să devii fericit, fără să ai acest drept, atunci m-am hotărât să te denunț.

EL: Nu puteai să suporti să fii fericit?

EA (*necruțătoare*): Nu! Omenește, nu aveai acest drept. Un om care a răpit posibilitatea de fericire sau fericirea însăși a unui semen de-al său nu mai are dreptul să fie fericit. Sunt pentru principiul că în viață să ne plătim absolut toate obligațiile și datoriile, până la ultima centimă. (*Pauză.*) Apoi, ca să fiu în continuare sinceră, n-am putut suporta ideea că vei fi fericit și din alt punct de vedere. Eu — iartă-mă că-ți fac această confesiune indecentă — sunt foarte nefericită. Nefericită este poate cuvântul cel mai nepotrivit. Sunt un om căruia faptul că trăiește în mijlocul oamenilor și că profită de această binefacere nu i-a adus încă nicio bucurie. Sunt un om care înțelege tot ceea ce este important pe lume, un om rezonabil, capabil, harnic, cu disponibilități mult peste cele obișnuite, născut, poate, pentru a fi o excepție, dar din toate calitățile mele nu s-a ales absolut nimic. Nu m-am simțit în stare să fac nimic Important în viață. De ce? Nu știu exact. Să spun că din cauza gestului dumitale, din cauză că singurul om pe care l-am iubit a murit într-un chip stupid, nu ar fi întrutotul adevărat. Deși, de aici a izvorât Indiferența

mea față de viață, de la acea decepție capitală, care mi s-a oferit la vârsta de cincisprezece ani; când iubeam și credeam în viață, așa cum se iubește și se crede în viață la vârsta de cincisprezece ani. De atunci am început să îmbătrânesc, adică să nu mai cred în acea capacitate fundamentală a vieții de a fi firească, umblam năucă de colo-colo, întrebându-mă stupid care a fost rațiunea morții lui și nu știam ce să-mi răspund la o întrebare atât de simplă, mă dezechilibrasem prea devreme, și din pricina asta nu-mi mai găseam locul în viață, oriunde mă duceam, locul meu era ocupat. Cu alte cuvinte, deși am încercat din toate puterile, nu am reușit să mă bucur de viață, de ceea ce oferă ea tuturor oamenilor obișnuiți. Și atunci, gândește-te: dacă eu sunt atât de nefericită, cum o să admit ca dumneata să fii fericit?

EL (*pe un ton conspirativ*): Să te întreb ceva: dacă eu aș reuși cumva să te fac fericită, adică, mai bine zis, să te ajut să devii fericită, atunci... m-ai ierta?

EA: Cum ai putea dumneata să mă faci fericită?

EL: Nu știu exact, dar...

EA: Totuși, la ce te gândești când spui că ai putea să mă faci fericită?

EL: Eventual... să rămân lângă dumneata...

EA: Toată viața?

EL: Ai fi de acord?

EA: Cum îți imaginezi că aș putea să primesc din partea dumitale chiar și o singură fărâmbă de fericire? Și asta în schimbul iertării... Adică să devin complicea dumitale, să-l ucidem încă o dată pe cel ucis, împreună, să-i ucidem și amintirea?

EL (*își acoperă fața cu palmele*): Iartă-mă... Trebuie să înțelegi că mi-e frică. (*Disperat.*) Mi-e frică! Nu vreau să mor!

EA (*rece*): Dar nu vei fi omorât. Vei fi pedepsit.

EL (*îngenunchează în fața ei*): Nu vreau să fiu pedepsit!

Dacă eram prins și pedepsit atunci, aş fi acceptat totul ca pe o fatalitate, eram pregătit să îndur orice, dar acum sunt bătrân... Sunt bolnav... Nu mai suport!

EA: De ce te-ai lăsat prins dacă ştiai că nu suporti?

EL: Dar m-am apărat cât a fost posibil omeneşte! M-am ascuns în pivniţe, în poduri, în peşteri, în păduri, în mlaştini, în scorburi, în ierburi, iar când n-am mai putut să suport singurătatea, am venit printre oameni, mi-am luat alt nume, un medic mi-a scurtul nasul şi mi-a modificat înfăţişarea, mi-am schimbat mersul şi atitudinea, repetând fiecare gest nopţi întregi, m-am purtat amabil şi umil cu toată lumea, am respectat cu sfinţenie toate legile, toate dispoziţiile şi toate regulamentele, până la cele din urmă inscripţii din parcuri, vreme de douăzeci de ani am călcat numai în vârful picioarelor... Ce trebuia să mai fac ca să mă apăr? Dacă am săvârşit totuşi o crimă, o gravă greşeală faţă de cineva, am plătit totul cu suferinţă şi cu frică. De ce vrei să mă pedepseşti încă o dată?

EA: Nu eu te pedepsesc. Societatea.

EL (*revoltat*): Societatea nu are dreptul să mă distrugă. Eu i-am adus servicii! Ani de zile ea s-a folosit de capacităţile mele intelectuale! (*IstERIC.*) Dacă voi fi lovit, cer să mi se dea totul înapoi! (*Conciliant.*) Aş putea oare să mă întâlnesc cu o persoană care să stea de vorbă cu mine în numele societăţii? Cu cine aş putea oare vorbi în acest sens?

EA: Ce să vorbeşti?

EL: Vreau să-i propun o înţelegere (*Confidenţial.*) Sunt în posesia unei idei excepţionale. Dacă nu se poate realiza aici, în Occident valorează cel puţin două milioane de dolari. În câţiva ani pot deveni o glorie internaţională, pot să... Ascultă! Fac cadou societăţii această idee excepţională, în schimbul iertării. Crezi că va primi?

EA (*necruţătoare*): Societatea va prefera oricând să

piardă o idee în valoare de două milioane de dolari, pentru a nu-și călca în picioare propriile legi și principii. Iar dacă societatea va comite — prin absurd — această lașitate, această meschinărie, nu te-aș ierta eu! Eu sunt primul și adevăratul dumitale judecător și te declar vinovat!

EL (*profund dezamăgit*): Vinovat... Vinovat... Vinovat pentru ce? Pentru un gest săvârșit la vârsta de nouăsprezece ani, într-o joacă? (*Cuprins de o criză de nervi.*) Nu înțelegi că ne-am zbunguit, că ne-am bătut în glumă și că el a alunecat din întâmplare în prăpastie? Era întuneric... Ce aveam eu cu el? Eram prieteni... am copilarit împreună... Nici prin gând nu-mi trecea să-l omor. Ne-am jucat! Asta a ost... Un joc nenorocit...

EA (*adânc dezamăgită*): În cei cinci ani, de când sunt în preajma dumitale, credeam că te cunosc... Îmi făcusem o părere bună despre caracterul dumitale. Păreai un om cu demnitate. Acum îmi dau seama că ești o nulitate morală. (*Se apropie de el amenințător.*) De ce minți? De ce? La acea vârstă nevinovată de nouăsprezece ani făceai parte dintr-o bandă teroristă, care a schingiuit, cu o sălbăcie cumplită, unsprezece oameni din sat, printre care și pe tatăl lui. Toți ceilalți membri ai bandei fuseseră arestați. Dumneata singur reușiseși să fugi și ședeai ascuns pe șantier. Te-ai întâlnit însă acolo cu el, care te cunoștea și știa tot ce făcuseși în sat, și te-a apucat spaima că vei fi denunțat. L-ai chemat noaptea în spatele unei barăci și l-ai avertizat să tacă, altfel îl distrugi. Ca să bagi groaza în el, l-ai luat la bătaie. Apoi i-ai dat brânci în prăpastie. Și ai fugit. (*Feroce.*) După cum vezi, știu totul despre dumneata!

EL (*îngrozit, se „justifică” și rectifică*): Nu i-am dat brânci în prăpastie!

EA; Dar ce i-ai făcut?

EL: I-am pus piedică.

EA (*cu o ironie tristă*): Scuză-mă. Asta n-am știut-o.

EL: Dar n-am vrut să-l arunc în prăpastie. Am vrut doar să-l sperii. A căzut singur, te rog să mă crezi.

EA: Te cred. Dar amănuntul nu mai are nicio importanță.

EL (*istovit și definitiv învins*): Sunt obosit... Vreau dorm.

EA (*se uită la ceas*): Nu mai e timp. Peste douăzeci și cinci de minute telefonez.

EL (*resemnat*): Douăzeci și cinci de minute... Aș putea totuși să dorm puțin... Sunt obosit...

EA: Atunci odihnește-te. Am să tac.

(El se întinde pe pat. Ea se plimbă prin cameră, îngândurată. El prinde încet firul telefonului și-l rupe, fără ca ea să observe. Apoi se ridică, vine în spatele ei și-i imobilizează mâinile. Ea întoarce capul și-l privește calmă, fără surprindere.)

EA: Ce s-a întâmplat?

EL: Iartă-mă. M-am răzgândit.

EA: Observ.

EL: Am hotărât să nu-ți mai dau posibilitatea să mă denunți. Am rupt firul telefonului și te voi ține imobilizată până la ora șase. După ora șase legea va fi neputincioasă... (*Îi leagă mâinile cu firul telefonului și o așază într-un fotoliu.*)

EA: Nu ești, deci, un om de onoare. (*Resemnată.*) Asta e foarte bine. Dacă ai fi avut onoare, mi-ar fi fost ceva mai greu să te urăsc.

EL: Ce să fac? Cu riscul de a-mi câștiga pentru totdeauna disprețul dumitale, m-am hotărât, în ultima clipă, să trăiesc.

EA: Observ că te-ai înviorat dintr-o dată... Nu mai ești obosit... Ai și umor...

EL (*cinic*): Da, mă simt mai odihnit... Mai bine dispus...

EA: Îți dau o veste proastă. Peste douăzeci de minute va

veni *cineva* la mine. Dacă vrei să fugi, într-adevăr, fugi chiar acum.

EL (*precipitat*): Am să plec.. (Se *îndreaptă spre ușă*.) Vei rămâne legată, evident... Te rog să mă scuzi...

EA: Nu-ți face griji, mă descurc...

EL (*la ușă*): Atunci, la revedere. Și... află că n-am făcut parte propriu-zis din banda aceea... N-am schingiuit pe nimeni... Am fost de față... Doar atât... În sfârșit. Acum nimic nu mai are importanță... Adică, dacă mă înțelegi sau nu... (*În clipa aceea se aude soneria de la intrare. El se retrage de la ușă, îngrozit. Vine lângă ea și o întreabă în șoaptă:*) Cine e?

EA: Nu știu.

EL: Poate persoana care trebuia să vină...

EA: Nu trebuia să vină nimeni. Te-am speriat.

EL (*îngrijorat*): Atunci e soția mea.

EA (*îngrijorată*): Da, ea trebuie să fie.

EL: Ce fac? Deschid?

BA (*hotărâtă*): Nu! În niciun caz. Așteaptă până pleacă. Ai să fugi pe urmă.

EL (*se duce și ascultă la ușă. Se aud pași care. Se îndepărtează*): A plecat.

EA: Acum poți să fugi.

EL: Dă, am să fug. (*Deschide ușa cu precauție, se uită afară, apoi se întoarce, lăsând ușa întredeschisă.*) Ar trebui să-ți spun adio. Poate că n-o să ne mai vedem niciodată. De astă dată n-o să mă mai găsești. Cunoscut tehnica de a mă ascunde la perfecție.

EA: Și eu cunosc tehnica de a te găsi, tot la perfecție. Te voi găsi foarte repede, n-avea nicio grijă.

EL (*închide ușa, meditând asupra unei idei*): Știi, dacă aș vrea, aș putea să te omor. Te-aș putea spânzura. Și toată lumea ar crede că te-ai sinucis din cauza singurătății și a nefericirii.

EA: Ai dreptate.

EL: Un criminal adevărat așa ar face. Dar eu sunt un

criminal amator. Nu mă pricep să fac o crimă perfectă.
Eu mă pricep să mă ascund perfect.

EA: Bine, du-te și te ascunde... Fugi! Fugi cât mai repede, ca să ajungi rit mai repede. Voi veni și eu repede.

EL (*scuzându-se*): Te rog să mă înțelegi bine... Încearcă să te pui în situația mea. Chiar dacă aș ști sigur că o să mă prinzi, eu tot trebuie să încerc să fug. Am dreptul să-mi încerc această șansă, nu?

EA: Dar fugi odată! Încearcă-ți ultima șansă! Nu sunt supărată din cauza asta. (*Pauză*). Hai, du-te!

EL (*se desparte cu greu de ea*): Atunci să-ți spun totuși la revedere.

(Pleacă. Ea rămâne singură, cu mâinile legate la spate. Stă nemișcată, cu capul plecat, gândindu-se. Peste o clipă, El se întoarce. Pare speriat.)

EL (*agitat*): Nu pot să ies din bloc. Soția mea e la intrare.
Ce să fac?

EA: Nu știu.

EL (*se învârte prin cameră, se duce în încăperea alăturată și se întoarce*): Ce-ar fi să sar pe fereastra de la baie și să ies prin luminator?

EA: E o idee. Du-te!

EL (*din nou ezită*): Atunci... am plecat... (*Face câțiva pași și se întoarce lângă Ea. Încearcă să o atingă cu mâna, dar nu îndrăznește.*) Nu vreau să mă urăști. Adică poți să mă urăști, dar nu vreau să crezi că... (*Decis.*) Nu vreau să mă disprețuiești! Sunt totuși un om de onoare. Gândește-te, totuși, că aș putea să te omor, înțelegi?

EA (*netulburată*): Înțeleg.

EL: Crezi că mi-e ușor să fug? Să fiu laș? (*Revoltat.*) Am suferit prea mult în viață și nu vreau ca în clipa asta să mă simt umilit!

EA: Dar cine te umilește?

EL (*în șoaptă*): De ce nu mă ierți? (*Ea tace.*) Aș rămâne...

N-aș mai fugi... Dacă n-ai vrea să mă vezi, m-aș muta undeva departe, într-un orașel sau într-un sul. (*Îngenunchează.*) Te rog să mă ierți! Nu știu unde să fug și nu vreau să fug. Sunt obosit. Vreau să mă ierți! (*Ea tace.*) Mă ierți?

EA (*neînduplecată*): Fugi!

EL (*se ridică greoi, extrem de abătut*): Bine. O să mă duc. N-ai să mă mai vezi... N-ai să mă mai vezi... Îți dau această veste proastă... (*Face câțiva pași, apoi se oprește.*) Să nu uit... Vroiam să-ți mai spun un amănunt... Atunci... nu i-am dat brânci în prăpastie. L-am bătut... el a fugit... iar eu... (*Foarte abătut*) i-am pus piedică pe la spate.

EA: Mi-ai mai spus asta.

EL (*uimit*): Ți-am mai spus? (*Își amintește.*) Da, ți-am mai spus. Scuză-mă... Atunci, ce să-ți mai spun?

EA: Nimic. E târziu. Ar trebui să te grăbești. Începe să se lumineze.

EL: Într-adevăr, e târziu.

(Soneria de la intrare sună energic. El pleacă — fără să se grăbească — ieșind pe ușa care duce spre baie. Soneria sună din nou, insistent. Ea încearcă să-și desfacă mâinile din legătură. Se zbate câteva clipe și reușește, apoi se duce și deschide. Vorbește cu cineva care nu se vede.)

EA (*sec*): Da. A plecat. (*Obosită.*) Unde a plecat? Nu știu. (*Traversează încăperea, intră în baie, apoi se întoarce la ușă. E palidă și împietrită, ceea ce înseamnă că acolo s-a întâmplat ceva.*) Nimeni nu știe, de fapt, unde a plecat. (*Umilă.*) Vă rog să mă iertați. Dumneavoastră, de fapt, nu aveți nicio vină... A plecat... (*Pauză.*) De fapt... (*Pauză.*) Îmi pare rău pentru această veste, dar nu vă pot ascunde adevărul... S-a spânzurat... Vă rog să-l iertați. Nu a făcut acest gest la întâmplare sau din

lașitate. *(Cu sinceră durere și tristețe.)* Era vinovat...
(Se retrage brusc, închizând ușa). Bună seara.

Rămâne lângă ușă, încremenită. Peste câteva clipe se aude din ușă țipătul cumplit al unei femei. Cortina cade foarte repede.